

Btw-aftrek zonnepanelen

Inleiding

Als gevolg van het arrest HvJ EG 20 juni 2013, nr. C219/12 (Fuchs) is de vraag gerezen of Nederlandse particulieren die zonnepanelen plaatsen op hun woning, btw-ondernemer zijn en daarom recht kunnen hebben op btw-aftrek. In antwoord op Kamervragen is door de staatssecretaris van Financiën in september 2013 bevestigd dat eigenaren van zonnepanelen onder omstandigheden btw-ondernemer kunnen zijn. Er kunnen verschillende argumenten worden aangevoerd op grond waarvan Nederlandse particulieren met zonnepanelen geen btw-ondernemer zijn, of anderszins geen (volledig) recht hebben op btw-aftrek, maar er zijn ook argumenten die wel pleiten vóór btw-ondernemerschap. Uit antwoorden van de Belastingdienst van 7 november 2013 op een aantal veel gestelde vragen blijkt echter dat de fiscus iedere particulier die regelmatig stroom teruglevert aan het energiebedrijf, tegen vergoeding, als btw-ondernemer beschouwt.

In dit memo zijn de gevolgen van het btw-ondernemerschap van particulieren die zonnepanelen plaatsen op hun woning, uiteengezet. Ten overvloede wordt opgemerkt dat het ondernemerschap voor de btw andere criteria kent dan het ondernemerschap voor de inkomstenbelasting. Nederlandse particulieren die zonnepanelen plaatsen op hun woning zijn in de regel geen ondernemer voor de heffing van inkomstenbelasting. Overigens wordt hierop niet nader ingegaan in deze notitie.

Belangrijkste vindplaatsen

- HvJ EG 20 juni 2013, nr. C219/12 (Fuchs);
- Antwoorden van de staatssecretaris van Financiën van 25 september 2013 op Kamervragen van de leden Omtzigt en Mulder (CDA), nr. 2013Z13043;
- Antwoorden van de Belastingdienst van 7 november 2013 op een aantal veel gestelde vragen.

1 Btw-ondernemerschap

Uit de antwoorden van de Belastingdienst van 7 november 2013 op een aantal veel gestelde vragen blijkt dat de fiscus iedere particulier die regelmatig stroom teruglevert aan het energiebedrijf, tegen vergoeding, als btw-ondernemer beschouwt.

Regelmatig stroom terugleveren

In Nederland wordt in principe alleen stroom teruggeleverd aan het net, voor zover de opgewekte elektriciteit op hetzelfde moment niet direct in het huishouden wordt verbruikt. Anders dan in Oostenrijk waar kennelijk alle zonne-energie aan het net wordt geleverd, wordt in Nederland alleen de zelfopgewekte energie die overblijft, teruggeleverd. Op basis hiervan zou kunnen worden gesteld dat de uitkomst van HvJ EG 20 juni 2013, nr. C219/12 (Fuchs) niet onverkort geldt. Het HvJ EG overwoog dat het argument van de Oostenrijkse regering, namelijk dat geen sprake kon zijn van btw-ondernemerschap omdat slechts werd gestreefd naar een verlaging van de elektriciteitsrekening en dat de particulier er daarom niet naar

streefde om duurzaam opbrengst te verkrijgen uit de installatie, moest worden afgewezen (r.o. 31 en 32). Vanwege het Nederlandse systeem van teruglevering zou het argument dat door de Oostenrijkse regering was aangevoerd, wel valide kunnen zijn. Immers, in de Nederlandse situatie kan van tevoren niet worden ingeschat welk deel van de zelf geproduceerde elektriciteit direct in het huishouden zelf wordt verbruikt en welk deel wordt teruggeleverd aan het net. De Belastingdienst neemt dit standpunt echter niet in, en beschouwt iedere particulier die regelmatig stroom teruglevert aan het energiebedrijf, tegen vergoeding, als btw-ondernemer.

Tegen vergoeding

Volgens de Belastingdienst is voor het btw-ondernemerschap niet van belang welke soort elektriciteitsmeter in het huishouden is geplaatst. Consumenten en kleine bedrijven krijgen de komende jaren in plaats van hun bestaande elektriciteitsmeter een zogenaamde slimme meter. Met een slimme meter wordt de stroom die wordt teruggeleverd aan het net, afzonderlijk geregistreerd. Invoering van de slimme meter gebeurt sinds 2012 op kleine schaal. Naar verwachting hebben eind 2013 een half miljoen huishoudens een slimme meter. Bij huishoudens die zich aanmelden voor teruglevering van zelfopgewekte elektriciteit kan meteen een slimme meter worden geplaatst.

Een eenrichtingmeter of een Ferraris-meter (terugdraaimeter) met terugloopblokkering kan de teruggeleverde energie van de zonnepanelen niet meten. De overproductie is dan in feite niet te salderen en er kan dan ook geen vergoeding van het energiebedrijf worden ontvangen. Wanneer een Ferraris-meter wel terugdraait, kan slechts het saldo van de geleverde en afgenomen stroom worden bepaald. Er kan dan echter niet worden vastgesteld hoeveel stroom is teruggeleverd aan het net. In de praktijk zullen huishoudens bij het plaatsen van zonnepanelen overigens zelf vragen om plaatsing van een slimme meter om de saldering met de energierekening te realiseren. De vergoeding kan dan wel worden bepaald.

Melden bij de Belastingdienst

De Belastingdienst stelt zich op het standpunt dat particulieren zich alleen als btw-ondernemer hoeven te melden, indien zij willen verzoeken om aftrek van btw op de kosten van aanschaf en plaatsing van de zonnepanelen. Particulieren met zonnepanelen die zich niet melden, zijn volgens de Belastingdienst kennelijk wel btw-ondernemer maar zonder btw-gevolgen.

2 Aftrek van btw in het jaar van aanschaf

Wanneer particulieren zich melden bij de Belastingdienst, kunnen zij in aanmerking komen voor aftrek van btw op de kosten van aanschaf en plaatsing van zonnepanelen. Of er recht bestaat op btw-aftrek is afhankelijk van de datum waarop de zonnepanelen zijn geplaatst en van de termijn waarbinnen de particulier zich meldt.

Aanschaf en plaatsing vóór 1 april 2013

Uit de antwoorden van de Belastingdienst blijkt dat er ingeval de zonnepanelen zijn geplaatst vóór 1 april 2013, alleen btw wordt teruggegeven indien de particulier zich destijds heeft gemeld binnen een maand na afloop van het kwartaal waarin het recht op btw-aftrek is ontstaan. Bij plaatsing in bijvoorbeeld februari 2013, had de melding dus vóór 30 april 2013 moeten plaatsvinden.

Aanschaf en plaatsing na 1 april 2013 maar vóór 20 juni 2013

Indien de zonnepanelen zijn geplaatst na 1 april 2013 maar vóór 20 juni 2013, de datum waarop het arrest Fuchs is geweest, komt de particulier volgens de Belastingdienst in aanmerking voor teruggaaf van btw indien hij of zij zich vóór 1 augustus 2013 heeft gemeld als btw-ondernemer.

Aanschaf en plaatsing na 20 juni 2013

Bij plaatsing na 20 juni 2013 komt de particulier in aanmerking voor teruggaaf van btw. Dit verzoek moet worden ingediend uiterlijk vijf jaar na het jaar van aanschaf.

Omvang van de btw-af trek bij 'niet-geïntegreerde zonnepanelen'

De mate waarin de Belastingdienst btw terug geeft op de aanschaf en plaatsing van zonnepanelen, is afhankelijk van de soort zonnepanelen. Voor zogenoemde 'niet-geïntegreerde zonnepanelen' bestaat recht op aftrek van 100% van de btw, dus ook voor zover particulieren de opgewekte stroom zelf gebruiken en niet terugleveren aan het net. Dit zijn zonnepanelen die niet tevens de functie van dakbedekking hebben en alleen dienen om stroom op te wekken. Naar verluidt plaatsen particulieren in het merendeel van de gevallen deze niet-geïntegreerde zonnepanelen.

Omdat alle btw op niet-geïntegreerde zonnepanelen aftrekbaar is, moet over het privégebruik nog wel btw worden afgedragen (zie hierna).

Omvang van de btw-af trek bij 'geïntegreerde zonnepanelen'

Zogenoemde 'geïntegreerde zonnepanelen' vervullen twee functies, namelijk die van dakbedekking en die van stroomopwekking. Dit betreft bijvoorbeeld dakpannen waarin de zonnepanelen zijn opgenomen. Voor deze 'geïntegreerde zonnepanelen' bestaat alleen recht op aftrek van btw voor zover de opgewekte stroom niet voor privédoeleinden wordt gebruikt. Anders gezegd, alleen de btw die ziet op de stroom die wordt teruggeleverd aan het net, is aftrekbaar.

Omdat het in de praktijk lastig kan zijn om te bepalen welk gedeelte van de btw ziet op teruggeleverde stroom, kan de particulier met 'geïntegreerde zonnepanelen' kiezen voor een forfaitaire benadering. Er moet dan worden verondersteld dat 50% van de btw ziet op de functie van stroomopwekking, en dat van dat gedeelte van de btw 2/3 deel aftrekbaar is. Het resterende deel van de btw wordt verondersteld geen verband te houden met de functie van stroomopwekking of het privégebruik, en daarom is dat gedeelte van de btw helemaal niet aftrekbaar. De keuze voor de toepassing van het forfait heeft tot gevolg dat er ook een forfaitaire btw-heffing plaatsvindt over het privégebruik (zie hierna).

3 Afdracht van btw in het jaar van aanschaf

Als btw-ondernemer is de particulier btw verschuldigd over de stroom die wordt teruggeleverd aan het net. Afhankelijk van de soort zonnepanelen, geïntegreerd of niet-geïntegreerd, moet bovendien btw worden afgedragen over het privégebruik. In veel gevallen zal de particulier kwalificeren voor de toepassing van de kleine ondernemersregeling (KOR), waarbij kan worden gekozen voor de ontheffing van administratieve verplichtingen. Afdracht van btw is dan niet aan de orde. Wanneer echter in het jaar van aanschaf zou worden verzocht om ontheffing van administratieve verplichtingen, zou ook geen recht op btw-aftrek bestaan. Het ligt daarom voor de hand dat in het jaar van aanschaf van de zonnepanelen geen beroep wordt gedaan op de ontheffing, zodat ook btw kan worden teruggevraagd. Omdat het in de praktijk lastig kan zijn om te bepalen welke btw over de teruggeleverde stroom moet worden afgedragen, kan de particulier kiezen voor een forfaitaire benadering.

De hoogte van het forfait is afhankelijk van de soort zonnepanelen en het opwekvermogen. De Belastingdienst stelt als voorwaarde voor de toepassing van het forfait, dat de particulier geen btw in rekening mag brengen aan het energiebedrijf. Dit kan in de praktijk een belemmering zijn indien het energiebedrijf op haar nota c.q. afrekening wel de btw op de teruggeleverde stroom vermeldt.

Afdracht bij 'niet-geïntegreerde zonnepanelen'

Mits de particulier geen btw in rekening brengt aan het energiebedrijf, mag voor niet-geïntegreerde zonnepanelen op forfaitaire wijze btw worden afgedragen volgens de volgende tabel:

<i>Opwekvermogen in Wattpiek per jaar</i>	<i>Forfait</i>
0 – 1000	€ 20
1001 – 2000	€ 40
2001 – 3000	€ 60
3001 – 4000	€ 80
4001 – 5000	€ 100

In deze forfaitaire bedragen is zowel de verschuldigde btw op de teruggeleverde stroom verdisconteerd als de btw die ziet op het privégebruik.

Voorbeeld

Voor de aanschaf en installatie van niet-geïntegreerde zonnepanelen heeft een particulier een rekening ontvangen met daarop een btw-bedrag van € 800. De zonnepanelen zijn niet-geïntegreerd en daarom kan het hele btw-bedrag als voorbelasting in aftrek worden gebracht. De zonnepanelen hebben een capaciteit van 2.800 kWh.

<i>Verschuldigde btw met toepassing van het forfait:</i>	€ 60
<i>Voorbelasting</i>	<u>€ 800</u>
<i>Terug te ontvangen btw</i>	€ 740

Afdracht bij 'geïntegreerde zonnepanelen'

Indien de particulier geen btw in rekening brengt aan het energiebedrijf mag voor geïntegreerde zonnepanelen btw worden afgedragen volgens de volgende tabel:

<i>Opwekvermogen in Wattpiek per jaar</i>	<i>Forfait</i>
0 – 1000	€ 5
1001 – 2000	€ 10
2001 – 3000	€ 20
3001 – 4000	€ 30
4001 – 5000	€ 40

In deze forfaitaire bedragen is alleen de verschuldigde btw op de teruggeleverde stroom verdisconteerd. Er is voor geïntegreerde zonnepanelen geen btw verschuldigd over het privégebruik. Om die reden zijn de forfaitaire btw bedragen voor deze soort panelen lager. Daarentegen is alleen btw die ziet op de stroom die wordt teruggeleverd aan het net aftrekbaar. Wanneer ervoor wordt gekozen om de btw-afdracht op forfaitaire wijze te bepalen, geldt ook een forfaitaire btw-aftrek. Er moet dan worden verondersteld dat 50% van

de btw ziet op de functie van stroomopwekking, en dat van dat gedeelte van de btw slechts 2/3 deel aftrekbaar is.

Voorbeeld

Voor de aanschaf en installatie van niet-geïntegreerde zonnepanelen heeft een particulier een rekening ontvangen met daarop een btw-bedrag van € 1.500. De zonnepanelen zijn geïntegreerd en daarom is slechts 2/3 deel van 50% van dit btw-bedrag aftrekbaar. De zonnepanelen hebben een capaciteit van 2.800 kWh.

<i>Verschuldigde btw met toepassing van het forfait:</i>	€ 20
<i>Voorbelasting</i>	<u>€ 500</u>
<i>Terug te ontvangen btw</i>	€ 480

4 Toepassing kleine ondernemersregeling (KOR) in latere jaren

Wanneer de hiervoor genoemde forfaits worden toegepast, zal de particulier kwalificeren voor de toepassing van de kleine ondernemersregeling (KOR). Een bijkomend voordeel van deze regeling is dat ook kan worden gekozen voor ontheffing van administratieve verplichtingen. Afdracht van btw is dan niet aan de orde. Wanneer in het jaar van aanschaf zou worden verzocht om ontheffing van administratieve verplichtingen, zou ook geen recht op btw-aftrek bestaan. Het ligt daarom voor de hand dat in het jaar van aanschaf van de zonnepanelen geen beroep wordt gedaan op de ontheffing, zodat ook btw kan worden teruggevraagd, en dat pas in latere jaren om de ontheffing van administratieve verplichtingen wordt gevraagd.

Om in aanmerking te komen voor de ontheffing van administratieve verplichtingen, moet een verzoek worden gedaan (art. 25 lid 1 Uitv.besch. OB 1968). De ontheffing gaat pas in bij het begin van het volgende jaar (art. 25 lid 2 Uitv.besch. OB 1968). In het eerste jaar van het btw-ondernemerschap moet dus nog wel btw-aangifte worden gedaan. In dat eerste jaar moet ook worden voldaan aan de administratieve verplichtingen. Dat is overigens ook van belang voor de aftrek van de btw die bij de investering is betaald.

Voor de toepassing van de ontheffing van administratieve verplichtingen is onder meer vereist dat op de factuur op geen enkele wijze melding van btw mag worden gemaakt (art. 25 lid 3 Wet OB 1968). Dit kan in de praktijk een belemmering zijn voor de toepassing van de ontheffing, indien het energiebedrijf op haar nota c.q. afrekening wel de btw op de teruggeleverde stroom vermeldt.

5 Aandachtspunten

Naast de hiervoor genoemde zaken geldt nog een aantal aandachtspunten.

Lagere subsidie

Particulieren kunnen in de periode vanaf 2 juli 2012 tot 28 december 2013 subsidie aanvragen op zonnepanelen. Deze subsidieregeling wordt door Agentschap NI uitgevoerd voor het Ministerie van Economische Zaken. Voor een zon-PV installatie met een minimaal vermogen van 0,601 kWp (kilowattpiek) tot en met 3,5 kWp is het subsidiebedrag 15% van de daadwerkelijk gemaakte aanschafkosten. Onder de daadwerkelijk gemaakte (aanschaf)kosten vallen de kosten voor het materiaal, bijvoorbeeld de aanschaf van de

panelen en ondersteunende apparatuur, zoals omvormers. Aanvragers krijgen geen subsidie voor de arbeids- en verbouwkosten.

Indien een particulier recht heeft op btw-af trek op het investeringsbedrag van de zonnepanelen, moet er rekening mee worden gehouden dat de subsidie ook lager wordt. Reeds ontvangen subsidie moet mogelijk (gedeeltelijk) worden terugbetaald.

Btw bij verkoop woning

De melding als btw-ondernemer bij de Belastingdienst, leidt ertoe dat bij een toekomstige verkoop van de woning ook btw in rekening zal moeten worden gebracht over het deel van de koopsom dat dan aan de zonnepanelen kan worden toegerekend.

Conclusie

Als gevolg van het arrest HvJ EG 20 juni 2013, nr. C219/12 (Fuchs) beschouwt de fiscus iedere particulier die regelmatig stroom teruglevert aan het energiebedrijf, tegen vergoeding, als btw-ondernemer. De Belastingdienst stelt zich op het standpunt dat particulieren zich alleen als btw-ondernemer hoeven te melden, indien zij vragen om aftrek van btw op de kosten van aanschaf en plaatsing van de zonnepanelen. Of er recht bestaat op btw-af trek is afhankelijk van de datum waarop de zonnepanelen zijn geplaatst en van de termijn waarbinnen de particulier zich meldt. De omvang van de btw-af trek is voor 'geïntegreerde zonnepanelen' lager dan voor niet-geïntegreerde zonnepanelen'.

Als btw-ondernemer is de particulier btw verschuldigd over de stroom die wordt teruggeleverd aan het net. Afhankelijk van de soort zonnepanelen, geïntegreerd of niet-geïntegreerd, moet bovendien btw worden afgedragen over het privégebruik. Omdat het in de praktijk lastig kan zijn om te bepalen welke btw over de teruggeleverde stroom moet worden afgedragen, kan de particulier kiezen voor een forfaitaire benadering. De hoogte van het forfait is afhankelijk van de soort zonnepanelen en het opwekvermogen.

In veel gevallen zal de particulier kwalificeren voor de toepassing van de kleine ondernemersregeling (KOR), waarbij kan worden gekozen voor de ontheffing van administratieve verplichtingen. Afdracht van btw is dan niet aan de orde. Wanneer in het jaar van aanschaf zou worden verzocht om ontheffing van administratieve verplichtingen, zou ook geen recht op btw-af trek bestaan. Het ligt daarom voor de hand dat in het jaar van aanschaf van de zonnepanelen geen beroep wordt gedaan op de ontheffing, zodat ook btw kan worden teruggevraagd.

Culemborg, 14 november 2013

Bureau Vaktechniek

Dr. R.N.F. Zuidgeest